

Natalia Golonko

Uniwersytet Zielonogórski

e-mail: 111829@g.elearn.uz.zgora.pl

Małgorzata Olejarz

Uniwersytet Zielonogórski

ORCID: 0000-0001-9619-0395

e-mail: m.olejarz@wns.uz.zgora.pl

O STUDENCKICH PASJACH I ZAINTERESOWANIACH – PROJEKT NASZE ZAJAWKI

Wprowadzenie

Dynamiczność i nieprzewidywalność zmian współczesnego świata, poczucie niepewności i lęku o przyszłość, szybkie tempo życia, obciążenie obowiązkami i deficyt czasu wolnego to niewątpliwie odczucia, które dzisiaj towarzyszą także studiującym młodym ludziom. Potwierdzają to również badania, z których m.in. wynika, że studenci postrzegani są (przez społeczność uniwersytecką, pracowników naukowych i studentów) jako grupa zintegrowana wokół poczucia tymczasowości, świadomości „tu i teraz” i strachu o to, jak będzie wyglądała ich przyszłość, a także jako grupa żyjąca w pośpiechu, któremu towarzyszy zniecierpliwienie i brak czasu, wynikający z podejmowania wielu różnych ról społecznych (Chorab 2016). Charakterystyczne w ostatnich latach powszechne łączenie roli studenta-studentki z pracą zawodową (w większym niż kiedykolwiek wymiarze¹) powoduje, że po wypełnieniu rozlicznych obowiązków związanych ze studiami i pracą (dorywczą lub stałą), osobom studiującym pozostaje niewiele czasu wolnego, który mógłby służyć m.in. rozwijaniu ich pasji i zainteresowań (Ostoj 2019). Z drugiej zaś strony znacząca część studentów wyraża oczekiwania, że podjęte studia pozwolą im odkryć nowe zainteresowania lub kontynuować dotychczasowe (Fojutowski i Patkowski 2021).

Pasje i zainteresowania (podobnie jak hobby czy zamiłowanie) są pojęciami bardzo bliskimi znaczeniowo, stąd też w niniejszym opracowaniu i omawianym projekcie traktujemy je tożsamo i zamiennie, gdyż podobnie określają one aktywność bądź fundament aktywności podejmowanej chętnie przez jednostkę i dającej jej osobistą satysfakcję. Warto jednak przyrzeć się, w jaki sposób, pokazujący podobieństwa, jak

¹ Potwierdzają to m.in. coroczne raporty z badań „Student w pracy”, przeprowadzanych w latach 2021-2024 przez agencję SW Reserch, <https://www.programkariera.pl/> [dostęp: 8.10.2024].

też pewne różnice pomiędzy nimi, pojęcia te są rozumiane i opisywane w literaturze przedmiotu. Według Antoniny Guryckiej (1989) pojęcie zainteresowań łączy w sobie trzy aspekty: poznawczy, emocjonalny i działaniowy oraz oznacza względnie trwałą i obserwowalną dążność do poznawania otaczającego świata, która przybiera postać ukierunkowanej aktywności poznawczej o określonym nasileniu, przejawiającą się w selektywnym stosunku do otaczających zjawisk (Gurycka 1989, s. 33-34). Pasja natomiast, według innych autorów, jest regularną aktywnością powiązaną z zainteresowaniami jednostki i rozumianą jako głęboka inklinacja do czynności, wobec której dana osoba wykazuje nastawienie pozytywne, wiąże z ową czynnością emocje (czasami bardzo głębokie), poświęca jej swoją energię i czas oraz określa ją jako ważną dla niej aktywność (zob. Frask 2020, 2021). W takim ujęciu pasja wydaje się słowem silnie nacechowanym emocjonalnie i może stanowić określenie zainteresowania o silnym podłożu emocjonalnym, mogącym stać się determinantą podejmowania ważnych czynności życiowych, oddziałującą zarówno na jednostkę posiadającą pasję, jak też jej środowisko (Dąbrowska 2023, s. 80-81). Podobnie Maria Czerepaniak-Walczak (2015) określa pasję jako silną emocję rządzącą zachowaniem człowieka. Jej zdaniem pasja to namiętność, która wyzwala aktywność zorientowaną na osiągnięcie tego, co z punktu widzenia danej osoby jest wartościowe. „Jako siła sprawcza ludzkiej aktywności, chęci i radości płynącej z działania, pozwala znajdować i nadawać sens życiu, dodawać odwagi przekraczania siebie” (Czerepaniak-Walczak 2015, s. 54).

Rola pasji i zainteresowań w życiu człowieka jest nie do przecenienia. Badacze zgodnie wskazują na znaczenie posiadania pasji i zainteresowań dla wszechstronnego rozwoju jednostki, w różnych jego aspektach. Zainteresowania organizują osobowość i są jednym z jej regulatorów, ukierunkowują ją i wzbogacają, jak też motywują do uczenia się, stymulują czynności myślowe, pełnią funkcję selektywną wobec uwagi, pamięci i wiadomości (Kłasińska 2013, s. 187). W obszarze własnych zainteresowań człowiek gromadzi zazwyczaj więcej wiadomości i umiejętności niż inni, nieustannie bowiem szuka kontaktu z przedmiotem zaciekawienia i podejmuje wiele działań sprzyjających jego poznaniu. Poza tym przeżycia emocjonalne, jakie towarzyszą zainteresowaniom, często stają się swoistą siłą wyzwalającą aktywność intelektualną (Kłasińska 2013, s. 185). Zdaniem Iwony Kopaczyńskiej (2019) uprawianie pasji jest określonym doświadczaniem świata, siebie i swoich możliwości. Autorka pisze:

Doświadczenie pasji umożliwia pewien specyficzny sposób myślenia o własnym rozwoju, o własnym działaniu, które poddane redefiniowaniu, rekonstrukcji w toku uprawiania wyrażonego w pasji działania, staje się coraz bardziej świadome. Znaczenie ma tu nie tyle treść owej pasji (czy jest nią kolekcjonerstwo, czy uprawianie sportu), ile pewne sposoby myślenia, pracy umysłowej, a także pewne sposoby działania, gotowość przełamywania słabości lub pokonywania trudności. Pasja może więc uruchamiać projekt stawiania się refleksyjnym człowiekiem (Kopaczyńska 2019, s. 199-200).

Aleksandra Litawa uważa, że pasja może stanowić jedną z dróg autokreacji, jak też dawać początek autokreacyjnym dążeniom podmiotu (2021, s. 115). Jej zdaniem pasja jest czymś osobistym, unikalnym i niepowtarzalnym, a przez to niejednoznacznym.

Z zewnątrz może przybierać formę bardziej lub mniej spektakularną, co z punktu widzenia zaangażowanej w realizację pasji jednostki nie ma żadnego znaczenia. Bez względu na to, czy pasją człowieka są sporty ekstremalne, czy kolekcjonerstwo znaczków pocztowych, jest ona dla niego źródłem równie ważnych przeżyć, doznań i uczuć. Bo sama w sobie pasja nie jest ważna, to człowiek nadaje jej znaczenie (Litawa 2021, s. 117-118).

W innym miejscu autorka wiąże pasje i zainteresowania z uprawianiem amatorstwa, które może być znakomitą przestrzenią uczenia się, wypełnioną świadomym działaniem, wewnątrznie motywowanym, autonomicznym, efektywnym, przyjemnym i naturalnym, będącym integralną częścią codziennego życia jednostki (Litawa 2022). Joanna Frask (2020) dodaje, że pasja, rozumiana jako regularna aktywność powiązana z zainteresowaniami jednostki, jest nie tylko czynnikiem ułatwiającym jednostce rozwój i równoważącym jej formę psychofizyczną, ale może być też ważnym czynnikiem motywacyjnym, skłaniającym do pozytywnego oddziaływania na otaczające ją środowisko i dokonywania w nim pozytywnych zmian. Tym samym posiadanie trwałych zainteresowań i pasji może motywować ludzi do wprowadzania innowacyjnych zmian w otaczającej nas rzeczywistości (Frask 2020, s. 91), co szczególnie jest dla nas istotne w kontekście projektu animacyjno-badawczego, którego koncepcję, przebieg i częściowe efekty teraz zaprezentujemy.

Koncepcja i realizacja projektu Nasze Zajawki

Powyższe rozważania nad istotą i znaczeniem posiadania pasji i zainteresowań dobrze korespondują z ideą projektu animacyjno-badawczego Nasze Zajawki, który jako autorki tego opracowania wspólnie koordynowałyśmy i realizowałyśmy na Uniwersytecie Zielonogórskim od 2 listopada 2023 do 11 czerwca 2024 roku. Projekt polegał na poznawaniu i cyklicznym prezentowaniu w social mediach pasji i zainteresowań osób studiujących stacjonarnie na kierunku animacja kultury i twórczej aktywności w sieci (AKiTAWs), z którym to kierunkiem jesteśmy blisko związane (Natalia Golonko jako jego studentka, Małgorzata Olejarz jako wykładowczyni). Pytania o pasje i zainteresowania osób studiujących na tym właśnie kierunku oraz prezentowanie ich wyników w kierunkowych social mediach² wydały nam się interesujące i ważne z trzech powodów:

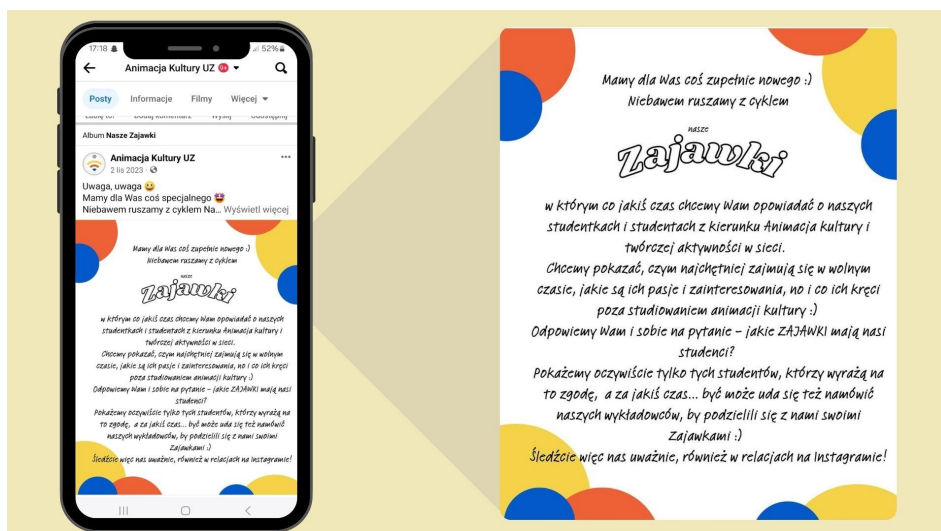
² Projekt przez cały okres jego trwania był prezentowany w social mediach na profilu kierunku animacja kultury i twórczej aktywności w sieci – na Facebooku: <https://www.facebook.com/AnimacjaKulturyUZ> i na Instagramie: https://www.instagram.com/animacja_kultury_uz/.

- po pierwsze założyliśmy, że wszelkie działania angażujące ludzi w rozwijanie, pogłębianie i poszukiwanie własnych pasji i zainteresowań są nie tylko elementem ich samorealizacji, ale także kształtowania ich tożsamości społecznej i zawodowej, w tym są ważnym elementem procesu stawania się animatorem kultury (Olejars 2013). Dlatego też z poznawczego i badawczego punktu widzenia interesowało nas, jakie pasje i zainteresowania posiadają studenci AKiTAWs, czyli przyszli animatorzy kultury oraz jakie mają one dla nich znaczenie;
- po drugie chcieliśmy, by projekt mógł być przykładem, jak ciekawie, kreatywnie i skutecznie można wykorzystać social media i nowe technologie do prezentowania opowieści młodych ludzi o ich pasjach i zainteresowaniach. Wyszliśmy tu z założenia, że nowe media i nowoczesne technologie odgrywają coraz ważniejszą rolę w obszarze kultury i są też nieodłączną częścią pracy animatorów kultury (Bobrowicz 2013; Dziadzia 2013), a zagadnienia z tym związane stanowią istotną część programu studiów na kierunku animacji kultury i twórczej aktywności w sieci;
- po trzecie uznaliśmy, że projekt Nasze Zajawki, który w głównej mierze miał jednak charakter animacyjny, tj. włączający, angażujący i integrujący środowisko akademickie, może służyć także do zaprezentowania stosunkowo nowego kierunku studiów, jakim jest animacja kultury i twórczej aktywności w sieci (na Uniwersytecie Zielonogórskim istnieje od 2021 r.) oraz przedstawienia osób tu studiujących od mniej znanej, pozadydaktycznej i nieformalnej, strony.

Zatem głównym celem projektu animacyjno-badawczego Nasze Zajawki było poznawanie oraz cykliczne prezentowanie pasji i zainteresowań osób studiujących stacjonarnie na I, II i III roku na kierunku AKiTAWs (studia I stopnia); natomiast cele szczegółowe tego projektu to:

- próba odpowiedzi na pytania, czy w tak dynamicznych i niełatwych czasach oraz przy różnego rodzaju obciążeniach dydaktycznych i zawodowych, osoby studiujące na kierunku AKiTAWs mają pasje i zainteresowania, a jeśli tak, to w jakich obszarach są one ulokowane i czym dla nich są;
- pokazanie na przykładzie projektu, w jaki sposób social media i nowe technologie mogą być wykorzystywane do upowszechniania ciekawych idei i inspirowania twórczej aktywności w sieci;
- zaprezentowanie studentek i studentów nowego kierunku studiów (AKiTAWs – studia I stopnia) od mniej znanej ich strony;
- zaangażowanie i integrowanie środowiska akademickiego, w tym szczególnie społeczności związanej z kierunkiem animacja kultury i twórczej aktywności w sieci, wokół idei dzielenia się opowieściami o swoich pasjach i zainteresowaniach;
- stworzenie medialnej przestrzeni ułatwiającej poznawanie się i wzajemne inspirowanie, pozwalającej na nawiązywanie kontaktów i współpracy pomiędzy osobami o podobnych zainteresowaniach i pasjach lub dopiero poszukującymi zainteresowań.

Projekt Nasze Zajawki po raz pierwszy zaistniał w social mediach 2 listopada 2023 roku. W jego medialnej zapowiedzi (fot. 1) w sposób możliwie prosty i przystępny sformułowaliśmy główne pytanie, na które poprzez projekt próbowaliśmy odpowiedzieć, a brzmiało ono – Jakie zajawki mają nasi studenci? Określenie „zajawki” zaczerpnęliśmy (kierując się też opiniami studentów wspomagających nas w tworzeniu nazwy projektu) z medialnego słownika slangu miejskiego, w którym słowo to jest potocznie rozumiane jako: inspiracja, pasja, ekscytacja czymś lub nieodparta pokusa, ochota na coś, chęć zrobienia czegoś (<https://www.miejski.pl/slowo-Zajawka>). Wydało się nam ono intrygujące i przyciągające uwagę, a jednocześnie zrozumiałe dla młodych ludzi, którzy często w taki właśnie sposób określają swoją aktywność związaną z konkretną pasją lub obszarem tej aktywności.

Fot. 1. Zapowiedź cyklu Nasze Zajawki w social mediach

Źródło: aut. grafiki: Natalia Golonko.

Od początku realizacji projektu zależało nam, by udział w nim miał charakter dobrowolny i dotyczył tylko tych, którzy rzeczywiście są chętni i gotowi, by publicznie podzielić się tym, co dla nich ważne i co sami określają jako swoje pasje i zainteresowania, czyli tytułowe „zajawki”. W medialnej zapowiedzi cyklu pojawiła się również informacja, że być może z czasem do projektu dołączą wykładowczynie i wykładowcy, którzy także posiadają swoje pasje i są chętni do podzielenia się nimi w social mediach. Okazało się jednak, że zainteresowanie udziałem w projekcie było na tyle duże ze strony studentek i studentów AKiTAWS (a uznaliśmy, że mają oni pierwszeństwo, bo to głównie do nich był skierowany), że zdecydowaliśmy o włączeniu „zajawek” nauczycieli w kolejnym roku akademickim, jeśli nasz cykl będzie kontynuowany.

Jaka była formuła cyklicznego prezentowania w social mediach materiałów dotyczących „zajawek” studenckich? Po otrzymaniu od studentów materiałów (fotograficznych, graficznych i pisemnych) zamieszczaliśmy na platformie Facebook post z kolażem udostępnionych nam zdjęć i grafik (autorką kolaży była Natalia Golonko, która w projekcie była odpowiedzialna m.in. za graficzne opracowywanie prezentowanych materiałów). W treści postu oddawałyśmy głos głównym bohaterom, aby własnymi słowami opowiadali o swoich pasjach i zainteresowaniach. Szczególnie zależało nam, by studentki i studenci mówili tu „własnym głosem”, tj. by sami decydowali, w jaki sposób (czyli za pomocą jakich słów i obrazów) chcą o swoich „zajawkach” opowiedzieć, w związku z czym nasza korekta ograniczała się jedynie do drobnych kwestii językowych i redakcyjnych. Dodatkowo na podstawie uzyskanych materiałów przygotowywałyśmy relacje, prezentowane zarówno na Facebooku, jak i na platformie Instagram, w której zamieszczaliśmy zdjęcia, grafiki i wypowiedzi autorów/autorek dotyczące ich pasji/zainteresowań oraz kontakt do nich, tak by osoby chcące dowiedzieć się czegoś więcej miały taką możliwość. Na Instagramie pojawiały się też cyklicznie posty, w których podsumowywałyśmy trzy ostatnio publikowane „zajawki” za pomocą specjalnie przygotowanej w tym celu grafiki (również autorstwa Natalii Golonko).

Pasje i zainteresowania studentek i studentów AKiTawS

Projekt Nasze Zajawki z powodzeniem rozwijał się przez cały rok akademicki 2023/2024. W okresie od listopada 2023 do czerwca 2024 r. wzięło w nim udział 21 osób, w tym proporcjonalnie mniej więcej po tyle samo osób z I, II i III roku studiów stacjonarnych pierwszego stopnia na kierunku animacja kultury i twórczej aktywności w sieci. Pasje i zainteresowania studentek i studentów, którzy zdecydowali się o nich publicznie opowiedzieć, okazały się, tak jak można było przypuszczać, bardzo zróżnicowane i dotyczące różnych obszarów życia kulturalnego, artystycznego i społecznego. W opowieściach tych pojawiły się pasje i zainteresowania między innymi z obszaru plastyki i sztuki cyfrowej (rysunek, rzeźba, bodypainting, rysowanie w paincie, digital art), z obszaru muzyki (śpiew, praca z głosem, gra na perkusji czy gitarze basowej), teatru (kilkakrotnie) oraz tańca (w tym przypadku taniec towarzyski). W prezentowanych narracjach zaistniało także: czytanie książek, pisanie poezji oraz pisanie i opowiadanie historii. Dla kilkorga osób pasją jest fotografia (w tym dla niektórych fotografia analogowa), a dla kilkorga są to podróże, wyprawy i zwiedzanie świata. Studenckie „zajawki” to również: terrarystyka, uprawa roślin i kolekcjonowanie kamieni, ale też działania społeczne na rzecz innych ludzi, aktywizm społeczny i angażowanie się w walkę o prawa człowieka. Jak wyraźnie widać, studenckie pasje i zainteresowania ułożone są w bardzo róż-

nych światach i różnych obszarach (fot. 2), tym niemniej jedno je łączy – są ważną aktywnością dla studentek i studentów animacji kultury i twórczej aktywności w sieci, w którą dobrowolnie i chętnie się angażują, której poświęcają swój wolny czas i która jest istotną częścią ich codziennego życia.

Fot. 2. Obszary pasji i zainteresowań uczestników projektu

Źródło: aut. grafiki: Natalia Golonko.

Próbując odpowiedzieć na pytanie: w jaki sposób studenci opowiadają o swoich pasjach i zainteresowaniach, wskażemy na kilka najbardziej charakterystycznych elementów ich narracji (wyszczególniając je i tytułując w formie ogólnych pytań), które najczęściej pojawiały się w studenckich opowieściach i zilustrujemy je przykładowymi wypowiedziami.

- **Kiedy i jak to się zaczęło?** – elementem, który często pojawiał się w autorskich narracjach uczestników projektu, było nawiązanie do początku zaistnienia konkretnej pasji czy zainteresowania oraz wskazanie na ogólny czas posiadania danej „zajawki”, która w niektórych przypadkach rozwijała się od wielu już lat, a w niektórych pojawiła się stosunkowo niedawno. Charakterystyczne było też nawiązywanie w studenckich opowieściach do konkretnych doświadczeń, wydarzeń bądź osób, które były impulsem/motywatorem do działania i które w wyraźny sposób wpłynęły na zainteresowanie się daną dziedziną kultury/sztuki lub sferą życia.

*Wiele lat temu, będąc jeszcze dzieckiem, złapałam podróżniczego bakcyła, który otworzył mi umysł na różnorodność tego świata i uzależnił od dźwięku obcych języków [PODRÓŻE – studentka I roku]*³.

Zdjęcia robię od przeszło 10 lat, ciągle ucząc się nowych rzeczy. Zaczęło się od takiej małej zajawki, przerodziło się w hobby, później w pasję, a teraz w pracę, którą uwielbiam wykonywać [FOTOGRAFIA – student III roku].

Teatralnego bakcyła złapałam na studiach podczas zajęć teatralnych, które prowadzi pani Małgorzata Paszkier-Wojcieszonek i myślę, że w dużej mierze dzięki Niej zaczęłam się tym pasjonować [TEATR – studentka II roku].

Ta przygoda zaczęła się od szkolnego zespołu prowadzonego przez mojego nauczyciela muzyki, który wkładał bardzo dużo pracy w to, by nasze występy zawsze były dopięte na ostatni guzik [ŚPIEW – studentka II roku].

Moja przygoda z fotografią zaczęła się już w gimnazjum, kiedy to wygrałam mały, szkolny konkurs fotograficzny [FOTOGRAFIA – studentka II roku].

[...] z samą kulturą miałem do czynienia już w domu rodzinnym, cała rodzina związana była z teatrem i miejscowym Domem Kultury. Naturalnie to właśnie teatr stał się ważną pasją w moim życiu. Sam zacząłem grać na scenie w wieku nastoletnim i trwa to dokładnie połowę mojego życia [TEATR – student I roku].

Rysuję w sumie od zawsze, ale bardziej poważnie zaczęłam to traktować, gdy miałam 12 lat. Na początku zaczynałam od rysowania na kartce, później na telefonie, a następnie kupiłam mój pierwszy tablet graficzny i tak się zaczęło... [DIGITAL ART – studentka II roku].

Taniec towarzyski przez ostatnie 17 lat stanowi nieodłączny element naszego życia. Nasza przygoda z tą piękną sztuką trwa już od najmłodszych lat przedszkolnych [TANIEC TOWARZYSKI – studentka i student III roku].

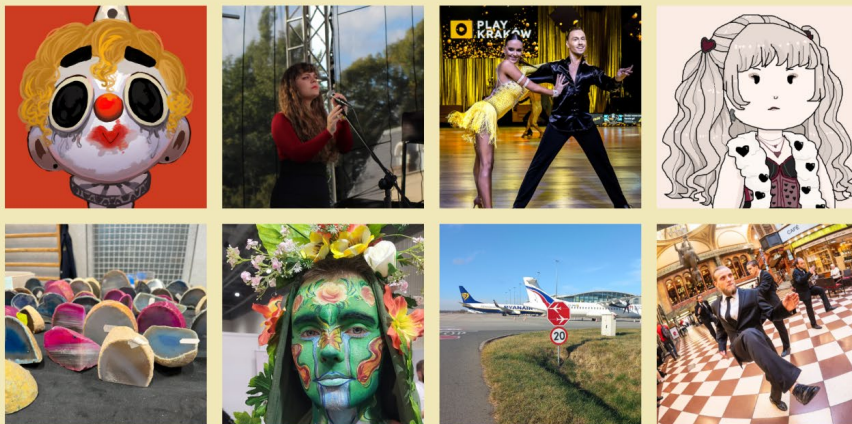
Od kiedy tylko pamiętam, uwielbiałam tworzyć. Długo szukałam odpowiedniej formy artystycznej, która będzie sprawiać mi najwięcej radości. I w ten sposób od kilku lat zajmuję się bodypaintingiem – tworzę obrazy na ludziach [BODYPAINTING – studentka II roku].

Droga z przedstawień w przedszkolu przez konkursy recytatorskie w końcu doprowadziła mnie na deski teatru amatorskiego. Był to strzał w 10 [TEATR – studentka I roku].

Moja przygoda z działaniami społecznymi zaczęła się na początku szkoły średniej, gdy zostałam wolontariuszką w Miejskim Ośrodku Kultury w moim mieście, a później dołączyłam do kampanii „No Hate” w Stowarzyszeniu Dla Dzieci i Młodzieży Szansa oraz do grupy Amnesty International w Głogowie. Udział w tych inicjatywach spowodował, że aktywizm społeczny stał się moją ulubioną aktywnością [AKTYWIZM SPOŁECZNY – studentka III roku].

³ Na końcu oryginalnych wypowiedzi podane są w nawiasach kwadratowych obszary pasji/zainteresowań oraz rok studiów autora/autorki wypowiedzi.

Zajawki naszych studentek i studentów

Fot. 3. Pasje i zainteresowania uczestników projektu

Źródło: aut. grafiki: Natalia Golonko.

- **Czym to dla mnie jest?** – wszyscy autorzy wskazywali w swych wypowiedziach na znaczenie, jakie mają dla nich ich konkretne pasje czy zainteresowania. W opisywaniu tego znaczenia pojawiały się takie określenia, jak np.: sposób na wyrażenie siebie, rozwijanie kreatywności, rozwijanie wyobraźni, kreatywne wyrażanie emocji i własnych wizji, krzewienie wartości, spełnianie się, eksperymentowanie, relaks, wyciszenie się, radość, miłość, poczucia szczęścia, przyjemność, rozrywka, frajda, odprężenie, oderwanie się od rzeczywistości/codzienności, zabawa, rozwój, doskonalenie umiejętności, uczenie się, poszerzanie wiedzy, odkrywanie siebie, poznawanie siebie, odkrywanie nowych możliwości, sposób na życie, wzbogacenie/urozmaicenie życia, satysfakcja, przygoda, poszukiwanie, pasja jako przyszła praca.
- Rysowanie w programie Paint to nie tylko tworzenie fikuśnych obrazków, ale dla mnie to też sposób na relaks i kreatywne wyrażanie emocji i moich wizji oraz eksperymentowanie z własnym stylem* [RYSOWANIE POSTACI W PAINCIE – studentka II roku].
- Na scenie nauczyłem się, że dekonstrukcja i kryzys to zjawiska prowadzące w dobrym kierunku. Dla mnie, po tylu latach, to wciąż miłość, poszukiwanie i banalne, ale urocze, krzewienie wartości, dostarczanie rozrywki, interakcje z ludźmi* [TEATR – student I roku].
- [...] zawsze byłam zafascynowana dźwiękiem i śpiewaniem, a dzięki muzyce i słowom piosenek mogłam pośrednio wyrazić też swoje emocje* [ŚPIEW – studentka II roku].

Fotografia daje mi siły, żeby robić coraz więcej i cały czas się rozwijać. [...] Zachęcam Was do fotografowania, które może być fajną przygodą, dającą dużo satysfakcji, radości i możliwości ciągłego jej rozwoju [FOTOGRAFIA – student III roku].

W teatrze najbardziej lubię to, że mogę wyszaleć się, wejść w cudze buty i odkrywać za każdym razem coś nowego w sobie [TEATR – studentka II roku].

Czytanie książek jest dla mnie nie tylko sposobem na oderwanie się od codzienności, ale także podróżą w nieznanne światy i umysły bohaterów. [...] Książki nie tylko rozwijają moją wyobraźnię, ale także uczą empatii, poszerzają wiedzę i pozwalają spojrzeć na świat z różnych perspektyw [KSIĄŻKI – studentka I roku].

[...] moje rysunki nie są profesjonalne, ale robię to z pasją i sercem, pozwala mi się to wyciszyć, a także wyrazić siebie i przelać to na kartkę [RYSUNEK – studentka II roku]. Teatr dostarcza mi wiele radości i prowadzi do samorozwoju [TEATR – student III roku]. Digital art daje mi możliwość wyrażania siebie poprzez sztukę, tworzenia postaci oraz odtwarzania świata tak jak ja go widzę [DIGITAL ART – studentka II roku].

Uważam, że wszelkie nasze zajawki sprawiają, że się rozwijamy i tworzą nas takimi, jakimi jesteśmy. Bez tych pasji, które mam, nie wiem jak wyglądałoby moje życie, ale jestem pewna, że nie byłabym tu, gdzie jestem teraz, no i na pewno byłoby trochę nudno [ŚPIEW, RYSUNEK I TEATR – studentka II roku].

Dużą przyjemność sprawia mi odkrywanie nowych gatunków i ich różnorodności kolorów, wybarwień czy kształtów. [...] Uważam, że nasze pasje i zainteresowania powinny przynosić nam przede wszystkim dużo radości i spełnienia, niezależnie od tego czy osiągamy w nich perfekcję czy dopiero stawiamy pierwsze kroki [ROŚLINY I FOTOGRAFIA ANALOGOWA – studentka III roku].

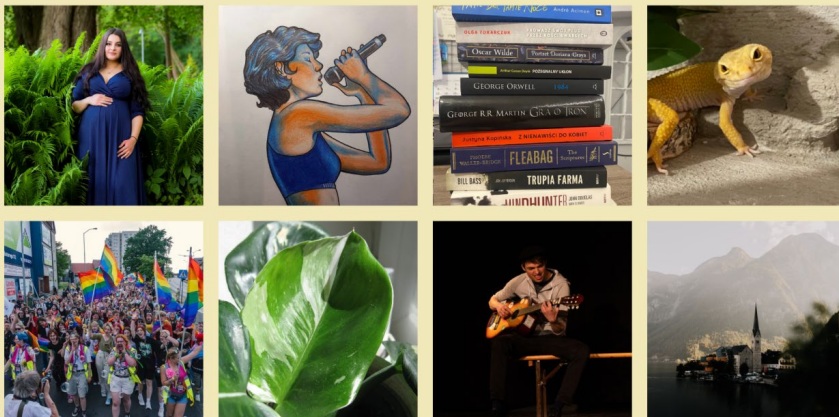
Fotografia analogowa to dla mnie nie tylko sposób na uwiecznienie chwil, ale także fascynująca podróż w czasie. [...] To nie tylko sztuka, ale także sposób na powrót do korzeni fotografii i odkrywanie nowych możliwości wyrazu artystycznego [FOTOGRAFIA – studentka I roku].

Uważam, że otaczanie się swoimi zainteresowaniami na co dzień jest bardzo istotne i motywujące do odkrywania siebie, dlatego zachęcam wszystkich, żeby wychodzić ze swojej strefy komfortu i próbować nowych rzeczy [AKTYWIZM SPOŁECZNY I GRA NA GITARZE BASOWEJ – studentka III roku].

Zabawa głosem, emocjami i możliwość wcielania się w nowe postaci pozwoliła na lepsze poznanie siebie, a zarazem przyniosła dużo frajdy. [...] Rysowanie potrafi pochłonąć mnie bez reszty, odrywając na kilka godzin od rzeczywistości [TEATR I RYSUNEK – studentka I roku].

Odwiedzanie nowych miejsc rozwija we mnie kreatywność, ciekawość i chęć do dalszych wypraw [...] Bardzo lubię zgłębiać wiedzę i dowiadywać się kolejnych ciekawostek na temat kamieni. [...] Te pasje dostarczają mi wiele radości i urozmaicają codzienne życie.

Zajawki naszych studentek i studentów

Fot. 4. Pasje i zainteresowania uczestników projektu

Źródło: aut. grafiki: Natalia Golonko.

*Warto mieć coś takiego, co odciągnie nas od codziennych spraw [PODRÓŻE I KAMIE-
NIE – studentka II roku].*

- **Jaki ma to związek ze studiowaniem animacji kultury?** – autorzy i autorki opowieści o „zajawkach” stosunkowo często odwoływali się w nich do swojego studiowania, podkreślając, że studia na kierunku animacja kultury i twórczej aktywności w sieci pozwalają im rozwijać pasje, wzbogacają w przydatną wiedzę i umiejętności, jak też są inspiracją do poszukiwania i rozwijania nowych zainteresowań. Wskazywali też na oryginalność tego kierunku studiów, jego wszechstronność, wielobarwność i rozwojowy potencjał; można tym samym odnieść wrażenie, że są bardzo zadowoleni z wyboru takiej właśnie drogi edukacyjnej, która w sposób bezpośredni lub pośredni wiąże się z ich pasjami i zainteresowaniami.

Studiowanie animacji kultury pomaga mi w rozwijaniu tej działalności. Dzięki studiom na tym kierunku mam głowę pełną pomysłów, ponieważ otaczam się kreatywnymi osobami. Do tego ciekawe i inspirujące zajęcia są okazją do podejmowania nowych zadań i doskonalenia różnych umiejętności [BODYPAINTING – studentka II roku].

[...] te studia dały mi przede wszystkim więcej pewności siebie oraz więcej doświadczeń w pracy z różnymi grupami społecznymi, co przydało mi się też w rozwoju moich zainteresowań [AKTYWIZM SPOŁECZNY I GRA NA GITARZE BASOWEJ – studentka III roku].

Jest to kierunek pełen kreatywnych działań i pozytywnych ludzi. Poza tym jest bardzo wszechstronny i daje czas oraz możliwości, aby odkryć własne „zajawki”! [RYSOWANIE W PAINCIE – studentka II roku].

Moim małym marzeniem jest, aby moja „zajawka” stała się codzienną pracą. Studiowanie animacji kultury pomaga mi otworzyć się na różne perspektywy i docierać do różnorodnego grona odbiorców. Kierunek idealny w nauce zrozumienia i wspierania drugiego człowieka – co w fotografii jest bardzo ważne! [FOTOGRAFIA – studentka II roku].

[...] lubię spędzać czas z ludźmi i sprawiać im radość, a ten kierunek daje sporo takich możliwości. Nabrałam też trochę więcej odwagi, żeby opowiadać innym m.in. o moich pasjach i robić rzeczy, o których wcześniej nie myślałam, że dam radę [PISANIE I OPOWIADANIE HISTORII – studentka I roku].

Animacja to ożywianie, a dla mnie życie zaczyna się w trasie. To ciągła inspiracja do zmiany, szukanie odpowiedzi na pytania: kim byliśmy i kim możemy się stać, przekraczanie granic – zarówno tych na mapach, jak i we własnej głowie. To przede wszystkim wychodzenie poza schematy codziennego życia, a tego na kierunku Animacja kultury i twórczej aktywności w sieci z pewnością Wam nie zabraknie [PODRÓŻE – studentka I roku].

Studia, które podjęliśmy, stanowią dla nas nie tylko fundament wiedzy i umiejętności z zakresu animacji kultury, lecz są także źródłem inspiracji do twórczego rozwoju w naszej ukochanej dziedzinie – tańcu [TANIEC TOWARZYSKI – studentka i student III roku].
Zastanawiając się nad wyborem studiów, nie wiedziałam, którą stronę artystycznych zainteresowań chciałabym rozwijać. Dlatego gdy odkryłam animację kultury, wiedziałam, że jest to miejsce dla mnie. Kierunek ten pozwala mi na rozwój, łącząc w sobie wiele możliwości i dając przestrzeń do dalszego poszukiwania siebie [TEATR I RYSUNEK – studentka I roku].

Moim zdaniem, studiowanie animacji kultury na Uniwersytecie Zielonogórskim pozwala na odkrycie swojego osobistego potencjału oraz rozwijanie go [MUZYKA I TEATR – student III roku].

Studia na kierunku animacja kultury i twórczej aktywności w sieci pokazały mi, że wykorzystywanie swoich zajawek i dzielenie się nimi nie tylko buduje więzi, ale także może inspirować i motywować innych do odkrywania własnych talentów i zainteresowań. A jaka jest twoja zajawka? [TERRARYSTYKA, FOTOGRAFIA I KSIĄŻKI – studentka I roku].

Kończąc, chcemy podkreślić, że projekt animacyjno-badawczy *Nasze Zajawki* pokazał nam, że w tak niełatwym i dynamicznie zmieniającym się świecie, pełnym niepokojów,

nadmiernych obciążeń, szybkiego tempa życia i lęku o przyszłość, młodzi studiujący ludzie także znajdują energię i czas na rozwijanie i realizowanie swoich pasji i zainteresowań dotyczących bardzo różnych obszarów życia kulturalnego, artystycznego i społecznego. Być może tworzą sobie w ten sposób swój osobisty azyl, swoistą niszę i sposób na radzenie sobie z niełatwą codziennością, tym niemniej dla każdej z osób biorących udział w projekcie ich pasje i zainteresowania mają nieco inne znaczenie, zaspokajają różne potrzeby i w różny sposób na nich oddziałują. Dla wszystkich jest to jednak aktywność bardzo ważna, motywująca ich do rozwoju, przynosząca im satysfakcję i przyjemność, której chętnie poświęcają uwagę, energię i wolny czas, i o której to aktywności chętnie nam opowiedzieli. Za tę otwartość, gotowość i chęć podzielenia się z innymi ludźmi opowieściami o swoich pasjach i zainteresowaniach serdecznie dziękujemy wszystkim studentkom i studentom, którzy wzięli udział w naszym projekcie. Nie ukrywamy, że nam również przyniósł on wiele radości i satysfakcji, a pozytywny odzew, z jakim się spotkał, zachęcił do kontynuowania cyklu Nasze Zajawki w kolejnym roku akademickim.

Bibliografia

- Bobrowicz W. (2013), *Funkcje nowych mediów w procesie animacji kulturalnej*, [w:] *Animacja kultury. Współczesne dyskursy teorii i praktyki*, red. D. Kubinowski, U. Lewartowicz, Wydawnictwo Makmed, Lublin, s. 277-287.
- Chorab M. (2016), *Funkcjonowanie studentów we współczesnej rzeczywistości uniwersyteckiej*, „Pedagogika Szkoły Wyższej”, nr 2, s. 127-142, <https://doi.org/10.18276/psw.2016.2-10> [dostęp: 28.09.2024].
- Czerepaniak-Walczak M. (2015), *Pasja jako źródło i jako efekt emancypacji*, [w:] *O pasjach cudzych i własnych – profesorowie*, red. M. Dudzikowa, M. Nowak, KUL, Lublin, s. 53-68.
- Dąbrowska I. (2023), *Pasje młodzieży a technologiczna współczesność*, „Horyzonty Wychowania”, 22 (63), s. 77-85, <https://doi.org/10.35765/hw.2023.2263.09> [dostęp: 15.09.2024].
- Dziadzia B. (2013), *Nowe media środowiskiem wyzwań animacji kultury*, [w:] *Animacja kultury. Współczesne dyskursy teorii i praktyki*, red. D. Kubinowski i U. Lewartowicz, Wydawnictwo Makmed, Lublin, s. 289-296.
- Fojutowski Ł., Patkowski K. (2021), *Czego pragną studenci? Czy szkoły wyższe naprawdę rozumieją oczekiwania studenta?*, <https://cdv.pl/blog/blog-ekspercki/czego-pragn-studenci/> [dostęp: 24.09.24].
- Frask J. (2020), *Wzbudzanie pasji młodzieńczych kluczowym zadaniem współczesnej pedagogiki i szansą na harmonijny rozwój społeczeństwa*, „Eunomia”, 2 (99), s. 88-101, <https://www.ojs.akademiarac.edu.pl/index.php/eunomia/article/view/110/83> [dostęp: 2.10.2024].

- Frask J. (2021), *Posiadanie pasji jednym z fundamentów zrównoważonego rozwoju człowieka* [w:] *Współczesne wyzwania nauk społecznych – wybrane zagadnienia*, red. K. Roman, B. Sitko, M. Mijalski, Wydawnictwo Naukowe ArchaeGraph, Łódź, s. 9-27, https://www.archaeograph.pl/lib/l231bv/Ksiega_nauki-spoeczne_ebook-ktkespl5.pdf [dostęp: 5.10.2024].
- Gurycka A. (1989), *Rozwój i kształtowanie zainteresowań*, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa.
- Kłasińska B. (2013), *Zainteresowania wyrażane przez studentów pedagogiki*, „Edukacja Humanistyczna”, nr 1 (28), s. 185-192.
- Kopaczńska I. (2019), *Rozmowy o spełnianiu pasji. Fenomenograficzna rekonstrukcja koncepcji pasji przyszłych nauczycieli i ich możliwe implikacje dla stawiania się refleksyjnym nauczycielem*, „Dyskursy Młodych Andragogów”, t. 20, s. 191-204, <https://doi.org/10.34768/dma.vi20.19> [dostęp: 19.09.2024].
- Litawa A. (2021), *Realizowanie harmonijnej pasji jako działanie autokreacyjne*, „Rocznik Andragogiczny”, t. 28, s. 115-126, <http://dx.doi.org/10.12775/RA.2021.008> [dostęp: 11.10.2024].
- Litawa A. (2022), *O specyfice uczenia się podejmowanego w ramach amatorstwa*, „Dyskursy Młodych Andragogów/Adult Education Discourses”, t. 23, s. 305-316, <https://doi.org/10.34768/dma.vi23.632> [dostęp: 28.09.2024].
- Olejars M. (2013), *O znaczeniu pasji w procesie stawiania się animatorem kultury*, [w:] *Animacja kultury. Współczesne dyskursy teorii i praktyki*, red. D. Kubinowski, U. Lewartowicz, Wydawnictwo Makmed, Lublin, s. 177-194.
- Ostoj I. (2019), *Skutki łączenia studiów stacjonarnych z pracą – studium teoretyczne i wyniki badań ankietowych*, „Polityka Społeczna”, 547 (10), s. 24-29, <https://polityka-spoeczna.ipiss.com.pl/article/01.3001.0013.9844/pl> [dostęp: 8.10.2024].
- www.miejski.pl/slowo-Zajawka [dostęp: 16.09.2024].
- www.programkariera.pl [dostęp: 8.10.2024].

O studenckich pasjach i zainteresowaniach – projekt Nasze Zajawki

Streszczenie. Celem artykułu jest zaprezentowanie koncepcji, przebiegu i częściowych wyników projektu animacyjno-badawczego Nasze Zajawki, realizowanego na Uniwersytecie Zielonogórskim od listopada 2023 do czerwca 2024 roku, którego koordynatorkami i realizatorkami były autorki opracowania. Projekt polegał na poznawaniu zainteresowań i pasji studentek i studentów animacji kultury i twórczej aktywności w sieci (AKiTAWs), następnie graficznym opracowywaniu uzyskanych materiałów oraz cyklicznym ich udostępnianiu w kierunkowych social mediach (Facebook i Instagram). Projekt Nasze Zajawki stał się

pretekstem do zadania pytań, czy we współczesnym, niełatwym i dynamicznie zmieniającym się świecie osoby studiujące posiadają pasje i zainteresowania, a jeśli tak, to w jakich obszarach są one ulokowane oraz w jaki sposób studenci o nich opowiadają. Podstawą do stawiania pytań o pasje i zainteresowania osób studiujących na kierunku animacja kultury i twórczej aktywności w sieci było założenie, że wszelkie działania angażujące ludzi w rozwijanie, pogłębianie i poszukiwanie własnych pasji i zainteresowań są ważnym elementem nie tylko ich samorealizacji, ale też nabywania tożsamości społecznej i zawodowej, w tym także elementem procesu stawania się animatorem kultury. Projekt Nasze Zajawki, który w dużej części miał charakter animacyjny, służył również do zaprezentowania studentów i studentek nowego kierunku studiów, jakim jest animacja kultury i twórczej aktywności w sieci (na Uniwersytecie Zielonogórskim kierunek istnieje od 2021 r.), a także był przykładem na to, jak w tym celu można kreatywnie wykorzystać social media i nowe technologie. W artykule, oprócz opisu koncepcji i realizacji projektu, dokonano też teoretycznego wprowadzenia w problematykę pasji i zainteresowań oraz przedstawiono częściowe wyniki analiz uzyskanych materiałów i zobrazowano je wybranymi przykładami.

Słowa kluczowe: pasje, zainteresowania, studenci, animacja kultury, projekt, social media

About students' passions and interests – the Nasze Zajawki project

Summary. The aim of the article is to present the concept, course, and partial results of the Nasze Zajawki animation and research project, conducted at the University of Zielona Góra from November 2023 to June 2024. The project was coordinated and implemented by the authors of this study. Its purpose was to explore the interests and passions of students from the *animacja kultury i twórczej aktywności w sieci* (AKiTAWS) [trans. *Cultural Animation and Creative Online Activity*], followed by the graphic development of collected materials and their regular sharing on program-specific social media channels (Facebook and Instagram). The Nasze Zajawki project started as an opportunity to ask whether, in today's complex and rapidly changing world, students still have passions and interests, and if so, in which areas they are focused and how students express them. The foundation for posing questions about the passions and interests of students in the *Animacja kultury i twórczej aktywności w sieci* (AKiTAWS) [trans. *Cultural Animation and Creative Online Activity*] was the assumption that any activities engaging people in developing, deepening, and exploring their own passions and interests are not only essential for their self-fulfillment, but also play a crucial role in forming their social and professional identities, including as future cultural animators. The Nasze Zajawki project, largely animated in nature, also aimed to introduce students to the field of study that is *Animacja kultury i twórczej aktywności*

w sieci (AKiTAWs) [trans. *Cultural Animation and Creative Online Activity*] (offered at the University of Zielona Góra since 2021), while demonstrating how social media and new technologies can be creatively used for this purpose. In addition to describing the concept and implementation of the project, the article provides a theoretical introduction to the topic of passions and interests, presents partial findings from the analysis of collected materials, and illustrates them with selected examples.

Keywords: passions, interests, students, cultural animation, project, social media